

Αριθμός _____

Επίθετο _____

Όνομα _____

Όνομα πατέρα _____



**THE G C SCHOOL OF CAREERS
NICOSIA**

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Σχολική χρονιά 2009-2010

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

(Αυτό το γραπτό αποτελείται από 9 σελίδες, συμπεριλαμβανομένης της σελίδας αυτής).

B. ΚΕΙΜΕΝΟ (20 μονάδες)

Διαβάζω αργά και προσεκτικά το πιο κάτω κείμενο και μετά απαντώ στις ερωτήσεις που το ακολουθούν. **Προτού γράψω οτιδήποτε, προβληματίζομαι για το τι ζητά η κάθε ερώτηση!**

*

Λίτσα Ψαραύτη: «Ο Κωνσταντής»

Μόλις το φανάρι γινόταν πράσινο και τ' αυτοκίνητα χιμούσαν, το παιδί έτρεχε στον κάθετο δρόμο. Πλησίαζε το τζάμι του οδηγού με την **πραμάτεια*** στα χέρια του, χαρτομάντιλα, σαπούνια, σπινό, η κυρία Δέσποινα δεν μπορούσε να διακρίνει τι πουλούσε το παιδί, η απόσταση από τη διασταύρωση των φαναριών ως το ισόγειο διαμέρισμά της ήταν αρκετή. Μερικοί οδηγοί άνοιγαν το παράθυρο και του 'διναν το καπιτί τους κι αμέσως έκλειναν το τζάμι βιαστικά, για να γλιτώσουν από την ενοχλητική παρουσία του αγοριού παρά για ν' αποφύγουν τη σιγανή βροχή που έπεφτε από το πρωί.

Το παιδί **κοιτούσε λαίμαργα** τις σακούλες των σούπερ μάρκετ στα πίσω καθίσματα, τα κουτιά με τα παιχνίδια, τα κόκκινα βελουδένια αβγά, τα σοκολατένια λαγουδάκια κι αυτό το βλέμμα προξενούσε αμηχανία και δυσαρέσκεια στους οδηγούς.

Μεγάλο Σάββατο, κρύο και βροχερό, κι η κυρία Δέσποινα **ξεχνούσε τη μοναξιά της** κοιτώντας την κίνηση του δρόμου. Το αγόρι ήταν καινούργιο στην πιάτσα των φαναριών, ως χθες ζητιάνευαν σιγγάνες με μωρά στην αγκαλιά. Ξανθούλικο και λιγνό, φορούσε μπλουζάκι καλοκαιρινό, Αλβανάκι θα ήταν σίγουρα, κοντά στα δώδεκα.

Βράδιασε, άναψαν τα φώτα, το κρύο κι η βροχή δυνάμωσαν, **αραιώσε κι η κίνηση στους δρόμους**. Το αγόρι μάζεψε τηνπραμάτεια του και πήρε την οδό Αγίου Δημητρίου. Όταν έφτασε στον αριθμό 12 χώθηκε στην είσοδο της πολυκατοικίας για να προφυλαχτεί από τη δυνατή βροχή.

Η κυρία Δέσποινα άνοιξε την πόρτα του ισόγειου και είδε το αγόρι να κάθεσαι στα σκαλιά – μετρούσε την είσπραξη της μέρας, πενηντάρικά και λίγα κατοστάρικά. Η καρδιά της λαχτάρησε. Το παιδί ήταν ίδιος ο Αντωνάκης, ο εγγονός της. Είχε τα ίδια ξανθά μαλλιά, τα ίδια καταγάλανα μάτια, μόνο το πρόσωπό του ήταν αδύνατο και κακοπαθημένο, του Αντωνάκη δεν του έλειπε τίποτα εκεί πέρα στην πλούσια Βαλτιμόρη που ζούσε με τους γονείς του.

- Έλα μέσα να ζεσταθείς..., του είπε η γυναίκα.

Το παιδί **την κοίταξε** καχύποπτα και **ψυχρά**, ποιος ξέρει τι είχαν δει τα μάτια του ολημερίς στο δρόμο και πόσα είχε διδαχτεί από τη «φιλανθρωπία» των ανθρώπων. Θεσ όμως το καλοσυνάτο πρόσωπο της κυρίας Δέσποινας, η μυρωδιά της μαγειρίτσας, αλλά κυρίως η ζεστασιά που έβγαινε από το διαμέρισμα παραμέρισαν τους φόβους και τους δισταγμούς του.

- Πώς σε λένε; το ρώτησε.
- Κώτσο, δηλαδή Κωνσταντή...
- Κι από πού είσαι, Κωνσταντή;
- Από την Αλβανία, από το Μπεράτι...
- Κι οι γονείς σου;

* **πραμάτεια:** (ευτελής, ασήμαντο) εμπόρευμα

2. Ποια προβλήματα αντιμετώπιζε ο μικρός Κωνσταντής; (Γράφω **τέσσερα** προβλήματα).

- _____

- _____

- _____

- _____

3. Ποιοι λόγοι, πιστεύετε, οδήγησαν την κυρία Δέσποινα ν' ανοίξει το σπίτι της στον Κωνσταντή και να τον φροντίσει; (Γράφω **τρεις** λόγους).

- _____

- _____

- _____

4. Χαρακτηρίζω τον Κωνσταντή και δίνω **τέσσερα** στοιχεία του χαρακτήρα του.

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ (20 μονάδες)

1. Συμπληρώνω τα κενά των πιο κάτω προτάσεων με τον κατάλληλο μονολεκτικό τύπο του συγκριτικού ή του υπερθετικού βαθμού των επιθέτων που βρίσκονται στην παρένθεση:

- Οι ερωτήσεις του χτεσινού διαγωνίσματος ήταν _____ (απλή) από εκείνες του προηγούμενου.
- Ο γεροντάκος παραπονέθηκε στην κοινωνική λειτουργό που τον επισκέφθηκε ότι η σύνταξή του ήταν _____ (λίγη) και δεν τον έφτανε για τις ανάγκες του.
- Η νέα γραμματέας του θείου μου είναι η _____ (ευγενής) απ' όσες είχε.
- Ο Καθηγητικός Σύλλογος του σχολείου μου αποφάσισε πως φέτος η βράβευση των _____ (καλοί) μαθητών θα γίνει σε μια ειδική τελετή στο Δημοτικό Θέατρο.
- Το δρομάκι ήταν _____ (στενό) και με δυσκολία χωρούσε να περάσει το αυτοκίνητό μας, γιαυτό ο πατέρας μου το στάθμευσε στην πλατεία και πήγαμε στην εκκλησιά με τα πόδια.

2. Μεταφέρω και γράφω τα ρήματα των πιο κάτω προτάσεων **στο χρόνο που μου δίνεται**.

- Συγκεντρωθήκαμε όλοι στο προαύλιο της εκκλησιάς για τη λιτανεία.

Υπερσυντέλικος: _____

- Οι εκδρομείς έφαγαν το φαγητό τους με μεγάλη όρεξη.

Παρατατικός: _____

- Έχουμε κουραστεί μετά από τόσο ποδαρόδρομο.

Αόριστος: _____

- Βαρέθηκα τις ξένες τηλεοπτικές σειρές.

Ενεστώτας: _____

- Κάθε Παρασκευή απόγευμα, φροντίζω τις κοτούλες της γιαγιάς μου.

Εξακολουθητικός Μέλλοντας: _____

3. Συμπληρώνω τα κενά με **το σωστό τύπο** των ουσιαστικών στην παρένθεση:

- Ο υποψήφιος πρόεδρος διαμαρτυρήθηκε έντονα στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης που δεν κάλυψαν τις δύο _____ (**επίσκεψη**) του στο Στρασβούργο.
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε ότι πρέπει να προστατευτούν από την Υπηρεσία Θήρας οι φωλιές των _____ (**αλεπού**), αν θέλουμε να επιβιώσει το είδος.
- Καλωσορίζοντας τα παιδιά στην κατασκήνωση, ο Αρχηγός τόνισε τη σημασία των _____ (**δάσος**) στη ζωή μας και την ανάγκη προστασίας τους από όλους ανεξαιρέτως.
- Στη συνάντησή τους με τον αρμόδιο Υπουργό, οι _____ (**παντοπώλης**) υποσχέθηκαν πως θα κρατήσουν τις τιμές των ειδών πρώτης ανάγκης σε λογικά επίπεδα.
- Η Διευθύντρια του γηροκομείου συγχάρηκε θερμά όλα τα μέλη του Συνδέσμου _____ (**Κυρία**) για τη μεγάλη επιτυχία του εράνου.

4. Συμπληρώνω τα κενά, γράφοντας τα ρήματα των παρενθέσεων **στο χρόνο και στην έγκλιση που μου δίνονται**:

- Μάριε, πρέπει να _____ (**μελετώ, Υποτακτική Ενεστώτα**) μεθοδικά, αν θες να αριστεύσεις!
- Κοριτσάκια μου, _____ (**συγυρίζω, Προστακτική Αορίστου**) το καθιστικό πριν πάτε για ύπνο!
- _____ (**ανεβαίνω, Μετοχή Ενεστώτα**) τη σκάλα, σκόνταψα στο τρίτο σκαλοπάτι και χτύπησα ελαφρά το χέρι μου.
- Ανθή, _____ (**τρέχω, Προστακτική Αορίστου**), σε παρακαλώ, στο δωμάτιό μου και φέρε μου τα γυαλιά μου.
- Ανδρέα, πρέπει οπωσδήποτε _____ (**επικοινωνώ, Υποτακτική Αορίστου**) με το γραφείο του δικηγόρου σου, που έχει κάτι σημαντικό να σου πει.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ (15 μονάδες)

1. Βρίσκω ένα **συνώνυμο** για την κάθε λέξη:

- λιγνός _____
- προφυλάγομαι _____
- προξενώ _____
- μυρωδιά _____

2. Εξηγώ **όσο καλύτερα μπορώ** τις πιο κάτω μεταφορικές φράσεις, οι οποίες είναι **υπογραμμισμένες** στο κείμενο:

- κοιτούσε λαίμαργα

- ξεχνούσε τη μοναξιά της

- την κοίταξε ψυχρά

- αραίωσε κι η κίνηση στους δρόμους

3. Συμπληρώνω τα κενά **με το σωστό τύπο του αντίθετου (αντώνυμου)** της λέξης που είναι στην παρένθεση:

- Μαζέψαμε όλα τα _____ (**χρήσιμα**) μπουκάλια και τα πήραμε για ανακύκλωση.
- Οι κατηγορίες εναντίον των υπόπτων αποδείχτηκαν _____ (**βάσιμες**), γιαυτό και ο δικαστής αναγκάστηκε να τους αθώσει.
- Προχτές πανικοβλήθηκα, διότι είχαμε _____ (**προγραμματισμένο**) διαγώνισμα και δεν είχα μελετήσει, λόγω γρίπης.
- Δεν ξέρω τι θα γίνει αν το _____ (**φροντίσω**).
- «Η πράξη σου δείχνει _____ (**γενναιότητα**)!», είπε ο λοχαγός στο δεκανέα.

E. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ (15 Μονάδες)

1. Μετατρέπω τις ακόλουθες προτάσεις από απλές σε επαυξημένες, προσθέτοντας όρους που δεν είναι κύριοι.

- Ο κηπουρός θα ψεκάσει τα κλήματα.

_____.

- Το διαγώνισμα ήταν δύσκολο.

_____.

- Θα έρθεις;

_____.

- Δεν άκουσα το ξυπνητήρι.

_____.

- Το εκκλησάκι ήταν πανέμορφο.

_____.

2. Συμπληρώνω με μια **αιτιολογική πρόταση** την ακόλουθη φράση:

- Ήθελα πολύ να σε δω, _____.

3. Συμπληρώνω με μια **τελική πρόταση** την ακόλουθη φράση:

- Θα σου τηλεφωνήσω αργότερα, _____.

4. Συμπληρώνω **την υπόθεση ή την απόδοση** στις πιο κάτω υποθετικές προτάσεις:

- Αν αριστεύσω στις εξετάσεις, _____.

- Οπωσδήποτε θα έρθεις μαζί μας, αν _____.

- Αν δεν ήμουν μελετηρός, _____.

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Πριν παραδώσω το γραπτό μου, **ελέγχω** ότι:

1. Έχω γράψει τον **αριθμό** μου, το **ονοματεπώνυμό** μου και το όνομα του πατέρα μου!
2. Έχω απαντήσει σε **όλες τις ερωτήσεις!**
3. Έχω διαβάσει τις απαντήσεις μου **μία-μία προσεκτικά!**

Τ Ε Λ Ο Σ